

TREBA LI FILOZOFIJA SVOJU POVIJEST?

IZDAVAČ
Institut za filozofiju, Zagreb

GRAFIČKA PRIPREMA I DESIGN
Marin Martinić Jerčić

TISAK
Tiskara Zelina d.d.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 000917397.

ISBN 978-953-7137-40-3

TREBA LI FILOZOFIJA SVOJU POVIJEST?

uredili
Ivana Skuhala Karasman
Petar Šegedin

Sadržaj

Riječ unaprijed	7
Paul Richard Blum <i>Kako se misli tudom glavom?</i>	9
Volker Gerhardt <i>Misliti sebe u historijskom kontekstu. O neophodnosti povijesti u filozofiji</i>	23
Igor Mikecin <i>K pojmu povijesti filozofije</i>	41
Damir Barbarić <i>Ponavljanje</i>	51
Ivan Kordić <i>Treba li filozofiji njezina teologija?</i>	65
Petar Šegedin <i>Filozofija i život</i>	83
Erna Banić-Pajnić <i>Povijest filozofije i philosophia perennis</i>	115
Mihaela Girardi-Karšulin <i>Koja povijest filozofije je filozofiji potrebna?</i>	129
Birgit Recki <i>O hrabrosti da se služimo vlastitim razumom i opasnosti da ponovno otkrivamo Sjeverni pol. Ogledni primjer</i>	141

Luka Boršić <i>Poslijerenesansno distanciranje od tradicije</i>	159
Ivana Skuhala Karasman <i>Suvremeni pristupi povijesti filozofije</i>	173
Bilješka o autorima	181

Riječ unaprijed

U ovom zborniku sabrano je jedanaest izlaganja s filozofskog simpozija *Treba li filozofiji njezina povijest?*, koji se održao na Institutu za filozofiju u Zagrebu od 5. do 6. prosinca 2013. godine.

Zadaća koja je stajala pred izlagačima bila je ta da se na putu svojevrsna samopropitivanja filozofije koliko je moguće izloži, promisli i raspravi bit, ustrojstvo i doseg povijesnog i sistematskog, odnosno problemskog, pristupa u filozofiji, kao i njihov uzajamni odnos i mogućnost smislene sinteze. Neka od konkretnih pitanja čije sagledavanje podrazumijeva ta zadaća, a koja su se više ili manje iskrystalizirala u samim radovima, jesu sljedeća. Što je uopće za filozofiju njezina povijest? Je li ona za nju tek ono prošlo, naime u bitnom gotova, objektivno istraživa historija, ili pak niz mogućih polazišta nje same? Drugim riječima, je li filozofija za svoju povijest vezana načelom linearne napretka, svojstvena prirodnim znanostima, ili je prije riječ o svojevrsnoj blizini umjetničkom izričaju, gdje se o napretku, ako uopće, može govoriti u bitno drukčijem smislu? Je li filozofijskom poimanju svojstvenije sagledavanje u širem konceptualnom okviru ili reduktivno apstrahiranje i formaliziranje predmeta, u smislu prvenstvenog propitivanja legitimnosti i formalne koherentnosti argumentacije, koje nedvojbeno pospješuje njegovo napredujuće istraživanje? Koliko već način ishodišnog razumijevanja i određivanje samog predmeta filozofije za sobom povlači nužnost odabira povijesnog ili sistematskog, odnosno problemskog pristupa? U kojem je odnosu metoda filozofije spram njezina predmeta?

Držimo kako bi bilo suvišno, ako ne i preuzetno, prosuđivati koliko ovdje sabrani radovi odgovaraju ocrtanoj zadaći i pripadnim pitanjima. Tako nešto zacijelo može izaći na vidjelo samo u misaonom sučeljenju s njima samima. Zadovoljimo se stoga tek konstatacijom kako tekstovi u ovom zborniku nedvojbeno svjedoče o tomu da pitanje filozofije o sebi samoj već po sebi čini iznimni unutrašnji poticaj filozofiranja.

Urednici zbornika i ovom prilikom zahvaljuju svim autorima na ustupanju svojih radova i na suradnji oko njihove pripreme za tisak te recenzentima Alojzu Ćubeliću i Linu Veljaku.

Ivana Skuhala Karasman
Petar Šegedin